Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο τμήμα)

της 7ης Φεβρουαρίου 2019*

«Προδικαστική παραπομπή – Κοινωνική ασφάλιση – Κανονισμός (ΕΚ) 883/2004 – Άρθρο 67 – Αίτηση για χορήγηση οικογενειακών παροχών υποβληθείσα από πρόσωπο το οποίο έχει παύσει να ασκεί μισθωτή δραστηριότητα στο αρμόδιο κράτος μέλος αλλά εξακολουθεί να κατοικεί στο κράτος αυτό – Δικαίωμα λήψεως οικογενειακών παροχών για τα μέλη της οικογένειας που κατοικούν σε άλλο κράτος μέλος – Προϋποθέσεις επιλεξιμότητας»

Στην υπόθεση C-322/17,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το High Court (πρωτοβάθμιο δικαστήριο, Ιρλανδία) με απόφαση της 15ης Μαΐου 2017, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 30 Μαΐου 2017, στο πλαίσιο της δίκης

Eugen Bogatu

κατά

Minister for Social Protection,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους M. Βηλαρά, πρόεδρο του τετάρτου τμήματος, προεδρεύοντα του τρίτου τμήματος, J. Malenovský (εισηγητή), L. Bay Larsen, M. Safjan και D. Šváby, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: P. Mengozzi

γραμματέας: C. Strömholm, διοικητική υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 6ης Ιουνίου 2018,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

– ο E. Bogatu, εκπροσωπούμενος από τη C. Stamatescu, solicitor, και τον D. Shortall, BL,

– ο Minister for Social Protection, εκπροσωπούμενος από τις M. Browne, C. Keane και A. Morrissey, επικουρούμενες από τους M. D. Finan, BL, και R. Mulcahy, SC,

– η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, εκπροσωπούμενη από τη C. Crane και τον S. Brandon, επικουρούμενους από την K. Apps, barrister,

– η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους D. Martin και J. Tomkin,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 4ης Οκτωβρίου 2018,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 11, παράγραφος 2, και του άρθρου 67 του κανονισμού (ΕΚ) 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για το συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας (ΕΕ 2004, L 166, σ. 1).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ του Eugen Bogatu και του Minister for Social Protection (Υπουργού Κοινωνικής Προστασίας, Ιρλανδία) (στο εξής: υπουργός) σχετικά με την απόφαση του δεύτερου να αρνηθεί να καταβάλει στον πρώτο οικογενειακές παροχές για τμήμα της περιόδου την οποία αφορούσε η αίτησή του.

Το νομικό πλαίσιο

3 Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας, όπως τροποποιήθηκε και επικαιροποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 118/97 του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 1996 (ΕΕ 1997, L 28, σ. 1) (στο εξής: κανονισμός 1408/71), καταργήθηκε την 1η Μαΐου 2010, ημερομηνία κατά την οποία άρχισε να ισχύει ο κανονισμός 883/2004.

4 Το άρθρο 2 του κανονισμού 1408/71, που έφερε τον τίτλο «Προσωπικό πεδίο εφαρμογής», προέβλεπε, στην παράγραφο 1, τα εξής:

«Ο παρών κανονισμός ισχύει για μισθωτούς ή μη μισθωτούς που υπάγονται ή υπήχθησαν στην νομοθεσία ενός ή περισσοτέρων από τα κράτη μέλη […], καθώς και για τα μέλη της οικογένειάς τους […]».

5 Το άρθρο 73 του ως άνω κανονισμού, που έφερε τον τίτλο «Μισθωτοί ή μη μισθωτοί, τα μέλη της οικογένειας των οποίων κατοικούν σε κράτος μέλος άλλο από το αρμόδιο κράτος», όριζε μεταξύ άλλων τα εξής:

«Ο μισθωτός […] που υπάγεται στη νομοθεσία κράτους μέλους δικαιούται, για τα μέλη της οικογένειάς του που κατοικούν στο έδαφος άλλου κράτους μέλους, τις οικογενειακές παροχές που προβλέπονται από τη νομοθεσία του πρώτου κράτους, σαν να κατοικούσαν τα μέλη αυτά στο έδαφος του κράτους αυτού […]».

6 Το άρθρο 2 του κανονισμού 883/2004, που φέρει τον τίτλο «Προσωπικό πεδίο εφαρμογής», ορίζει, στην παράγραφο 1, τα εξής:

«Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται στους υπηκόους κράτους μέλους, […] καθώς και στα μέλη της οικογένειάς τους […]».

7 Το άρθρο 11 του ως άνω κανονισμού, που φέρει τον τίτλο «Γενικοί κανόνες» και περιλαμβάνεται στον τίτλο ΙΙ, ο οποίος επιγράφεται «Προσδιορισμός της εφαρμοστέας νομοθεσίας», προβλέπει, στην παράγραφο 2, τα εξής:

«Για τους σκοπούς εφαρμογής του παρόντος τίτλου, τα πρόσωπα που λαμβάνουν παροχές σε χρήμα λόγω ή συνεπεία μισθωτής […] δραστηριότητας, θεωρούνται ότι ασκούν τη δραστηριότητα αυτή. […]»

8 Το άρθρο 67 του εν λόγω κανονισμού, που φέρει τον τίτλο «Μέλη οικογένειας που κατοικούν σε άλλο κράτος μέλος» και περιλαμβάνεται στο επιγραφόμενο «Οικογενειακές παροχές» κεφάλαιο 8 του τίτλου ΙΙΙ, ο οποίος επιγράφεται «Ειδικές διατάξεις σχετικά με τις διάφορες κατηγορίες παροχών», ορίζει τα εξής:

«Ένα πρόσωπο δικαιούται οικογενειακές παροχές σύμφωνα με τη νομοθεσία του αρμόδιου κράτους μέλους και για τα μέλη της οικογενείας του που κατοικούν σε άλλο κράτος μέλος, ως εάν κατοικούσαν στο έδαφος του πρώτου κράτους μέλους. […]»

9 Το άρθρο 68 του κανονισμού 883/2004, το οποίο φέρει τον τίτλο «Κανόνες προτεραιότητας στην περίπτωση σώρευσης δικαιωμάτων» και περιλαμβάνεται στο ίδιο κεφάλαιο, προβλέπει μεταξύ άλλων τα εξής:

«1. Εάν, κατά την ίδια περίοδο και για τα ίδια μέλη οικογενείας, προβλέπονται παροχές δυνάμει των νομοθεσιών περισσοτέρων του ενός κρατών μελών, εφαρμόζονται οι ακόλουθοι κανόνες προτεραιότητας:

α) στην περίπτωση παροχών που οφείλονται από περισσότερα του ενός κράτη μέλη για διαφορετικούς λόγους, η σειρά προτεραιότητας είναι η ακόλουθη: προηγούνται τα δικαιώματα που αποκτώνται λόγω της άσκησης μισθωτής ή μη μισθωτής δραστηριότητας, έπονται τα δικαιώματα που αποκτώνται λόγω οφειλόμενης σύνταξης και τελευταία εφαρμόζονται τα δικαιώματα που αποκτώνται λόγω κατοικίας·

[…]».

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

10 Ο Ε. Bogatu είναι Ρουμάνος υπήκοος ο οποίος κατοικεί στην Ιρλανδία από το έτος 2003. Είναι πατέρας δύο τέκνων τα οποία κατοικούν στη Ρουμανία.

11 Ο Ε. Bogatu άσκησε μισθωτή δραστηριότητα στην Ιρλανδία μεταξύ της 26ης Μαΐου 2003 και της 13ης Φεβρουαρίου 2009, ημερομηνίας κατά την οποία απώλεσε την εργασία του. Έκτοτε έλαβε διαδοχικά παροχή ανεργίας ανταποδοτικού χαρακτήρα (από τις 20 Φεβρουαρίου 2009 έως τις 24 Μαρτίου 2010), εν συνεχεία παροχή ανεργίας μη ανταποδοτικού χαρακτήρα (από τις 25 Μαρτίου 2010 έως τις 4 Ιανουαρίου 2013) και τέλος παροχή ασθενείας (από τις 15 Ιανουαρίου 2013 έως τις 30 Ιανουαρίου 2015).

12 Στις 27 Ιανουαρίου 2009, ο Ε. Bogatu ζήτησε να του χορηγηθούν, επιπλέον, οικογενειακές παροχές.

13 Με έγγραφα της 12ης Ιανουαρίου 2011 και της 16ης Ιανουαρίου 2015, ο υπουργός ενημέρωσε τον Ε. Bogatu για την απόφασή του να δεχτεί την ως άνω αίτηση με εξαίρεση το διάστημα από 1ης Απριλίου 2010 έως 31 Ιανουαρίου 2013. Ακόμη, ενημέρωσε τον Ε. Bogatu ότι η άρνησή του όσον αφορά το διάστημα αυτό στηριζόταν στο γεγονός ότι ο Ε. Bogatu δεν πληρούσε κατά το εν λόγω διάστημα καμία από τις προϋποθέσεις που απαιτούνται ώστε να έχει δικαίωμα λήψεως οικογενειακών

παροχών για τα τέκνα του που κατοικούσαν στη Ρουμανία, καθόσον δεν ασκούσε μισθωτή δραστηριότητα στην Ιρλανδία ούτε, ελλείψει τέτοιας δραστηριότητας, ελάμβανε στο κράτος μέλος αυτό παροχή ανταποδοτικού χαρακτήρα.

14 Ενώπιον του High Court (πρωτοβάθμιου δικαστηρίου, Ιρλανδία), ο E. Bogatu δεν αμφισβητεί τα πραγματικά περιστατικά επί των οποίων ο υπουργός θεμελίωσε την άρνηση αυτή, αλλά υποστηρίζει ότι αυτός στηρίζεται σε εσφαλμένη ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης.

15 Συναφώς, υποστηρίζει, μεταξύ άλλων, ότι το άρθρο 67 του κανονισμού 883/2004 πρέπει να ερμηνεύεται κατά τον ίδιο τρόπο όπως το άρθρο 73 του κανονισμού 1408/71, από το οποίο προέκυπτε ότι κάθε πρόσωπο ασφαλισμένο σε κράτος μέλος βάσει συστήματος κοινωνικής ασφαλίσεως που εφαρμοζόταν στους μισθωτούς δικαιούτο τις αντίστοιχες οικογενειακές παροχές για τα μέλη της οικογένειάς του που κατοικούσαν σε άλλο κράτος μέλος έστω και αν το πρόσωπο αυτό είχε παύσει να ασκεί μισθωτή δραστηριότητα και δεν ελάμβανε παροχή ανταποδοτικού χαρακτήρα.

16 Στην αντίκρουσή του, ο υπουργός προβάλλει ότι το άρθρο 67 του κανονισμού 883/2004 δεν μπορεί να ερμηνεύεται κατά τον ίδιο τρόπο όπως το άρθρο 73 του κανονισμού 1408/71. Ειδικότερα, σε αντίθεση με το δεύτερο άρθρο, που είχε εφαρμογή σε κάθε «μισθωτό», το πρώτο χρησιμοποιεί, κατά τρόπο ουδέτερο, τον όρο «πρόσωπο». Εξάλλου, αυτός καθαυτός ο όρος «πρόσωπο» πρέπει να νοείται υπό το πρίσμα του άρθρου 11, παράγραφος 2, του κανονισμού 883/2004, για το οποίο δεν υφίστατο αντίστοιχη διάταξη στον κανονισμό 1408/71 και από το οποίο προκύπτει σαφώς ότι πρόσωπο που έχει παύσει να ασκεί μισθωτή δραστηριότητα μπορεί να εξακολουθήσει να θεωρείται ότι ασκεί τη δραστηριότητα αυτή μόνο σε περίπτωση που λαμβάνει παροχή σε χρήμα λόγω ή συνεπεία της δραστηριότητας αυτής.

17 Στην απόφαση περί παραπομπής, το High Court (πρωτοβάθμιο δικαστήριο) επισημαίνει, καταρχάς, ότι δεν αμφισβητείται ότι η Ιρλανδία είναι αρμόδια να χορηγήσει οικογενειακές παροχές στον E. Bogatu, κατά την έννοια του άρθρου 67 του κανονισμού 883/2004. Κατόπιν, επισημαίνει ότι, βάσει της ιρλανδικής νομοθεσίας, γενικώς δεν είναι απαραίτητο ένα πρόσωπο να ασκεί κατά το χρονικό σημείο υποβολής της αιτήσεώς του για τη χορήγηση οικογενειακών παροχών μισθωτή δραστηριότητα ή να έχει ασκήσει κατά το παρελθόν τέτοια δραστηριότητα στην Ιρλανδία προκειμένου να δικαιούται τέτοιες παροχές και ότι, στη συγκεκριμένη περίπτωση προσώπου που τελεί σε κατάσταση όπως αυτή του E. Bogatu, το δικαίωμα αυτό εξαρτάται αποκλειστικώς από την τήρηση προϋποθέσεως σχετικής με την ηλικία του τέκνου για το οποίο το πρόσωπο αυτό ζητεί να του χορηγηθούν οι εν λόγω παροχές. Τέλος, αναφέρει ότι εν προκειμένω ο E. Bogatu δικαιούται να λάβει οικογενειακές παροχές βάσει της ιρλανδικής νομοθεσίας, υπό την επιφύλαξη της εφαρμογής του κανονισμού 883/2004.

18 Υπό τις συνθήκες αυτές, το High Court (πρωτοβάθμιο δικαστήριο) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Απαιτεί ο κανονισμός 883/2004, και ειδικότερα το άρθρο του 67 σε συνδυασμό με το άρθρο του 11, παράγραφος 2, να είναι ένα πρόσωπο, για να μπορέσει να λάβει ”οικογενειακές παροχές” […], μισθωτός […] στο αρμόδιο κράτος μέλος ή, εναλλακτικά, να λαμβάνει παροχή σε χρήμα όπως αυτή που προβλέπεται στο άρθρο 11, παράγραφος 2, [του εν λόγω] κανονισμού;

2) Πρέπει η έκφραση “παροχές σε χρήμα” που περιέχεται στο άρθρο 11, παράγραφος 2, του κανονισμού 883/2004 να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι αφορά μόνον την περίοδο κατά την οποία ο αιτών πράγματι λαμβάνει παροχές σε χρήμα, ή υπό την έννοια ότι αφορά κάθε περίοδο κατά την οποία ο αιτών καλύπτεται κατά ενός μελλοντικού κινδύνου (σε περίπτωση επελεύσεως του οποίου θα λάβει παροχή σε χρήμα), ανεξάρτητα από το αν η εν λόγω παροχή είχε ζητηθεί κατά τον χρόνο υποβολής της αιτήσεως για τη χορήγηση οικογενειακής παροχής;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του πρώτου ερωτήματος

19 Με το πρώτο προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν ο κανονισμός 883/2004, και ιδίως το άρθρο 67 σε συνδυασμό με το άρθρο 11, παράγραφος 2, πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι, σε περίπτωση όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, για να είναι ένα πρόσωπο επιλέξιμο για τη χορήγηση οικογενειακών παροχών στο αρμόδιο κράτος μέλος απαιτείται το πρόσωπο αυτό να ασκεί μισθωτή δραστηριότητα στο ως άνω κράτος μέλος ή να λαμβάνει από το κράτος μέλος αυτό παροχή σε χρήμα λόγω ή συνεπεία τέτοιας δραστηριότητας.

20 Όπως προκύπτει από τις σκέψεις 10 έως 17 της παρούσας αποφάσεως, η κατάσταση την οποία αφορά η υπόθεση της κύριας δίκης, όπως περιγράφεται από το αιτούν δικαστήριο, χαρακτηρίζεται από τα εξής στοιχεία. Καταρχάς, το πρόσωπο που ζήτησε να του χορηγηθούν οικογενειακές παροχές κατοικεί στο αρμόδιο κράτος μέλος, ήτοι στην Ιρλανδία, και κατά το παρελθόν άσκησε εκεί μισθωτή δραστηριότητα αλλά αργότερα έπαυσε να ασκεί την εν λόγω δραστηριότητα. Περαιτέρω, το πρόσωπο αυτό είναι γονέας δύο τέκνων που κατοικούν σε άλλο κράτος μέλος, ήτοι στη Ρουμανία. Τέλος, η περίοδος για την οποία το εν λόγω πρόσωπο ζητεί από το αιτούν δικαστήριο να του αναγνωρίσει δικαίωμα σε οικογενειακές παροχές είναι περίοδος κατά την οποία το αρμόδιο κράτος μέλος τού χορήγησε παροχή σε χρήμα χαρακτηριζόμενη από την εσωτερική του νομοθεσία ως «μη ανταποδοτική παροχή».

21 Δεδομένης της καταστάσεως αυτής, επισημαίνεται, πρώτον, ότι το άρθρο 67 του κανονισμού 883/2004 προβλέπει ότι ένα πρόσωπο δικαιούται οικογενειακές παροχές σύμφωνα με τη νομοθεσία του αρμόδιου κράτους μέλους και για τα μέλη της οικογένειάς του που κατοικούν σε άλλο κράτος μέλος, ως εάν κατοικούσαν στο έδαφος του πρώτου κράτους μέλους.

22 Όπως προκύπτει από το γράμμα του, το άρθρο αυτό, ενώ αναφέρεται στα δικαιώματα που αναγνωρίζονται σε ένα «πρόσωπο», δεν απαιτεί να έχει το πρόσωπο αυτό συγκεκριμένο καθεστώς και, επομένως, δεν απαιτεί να έχει ειδικότερα το καθεστώς του μισθωτού. Εν πάση περιπτώσει, το εν λόγω άρθρο δεν διευκρινίζει το ίδιο τις απαιτήσεις από τις οποίες μπορεί να εξαρτάται κατά πόσον το πρόσωπο αυτό είναι επιλέξιμο για τη χορήγηση οικογενειακών παροχών, αλλά παραπέμπει σχετικώς στη νομοθεσία του αρμόδιου κράτους μέλους.

23 Υπό τις συνθήκες αυτές, για να δοθεί απάντηση στο προδικαστικό ερώτημα που υπέβαλε το αιτούν δικαστήριο είναι απαραίτητη η ερμηνεία του εν λόγω άρθρου υπό το πρίσμα του πλαισίου στο οποίο εντάσσεται και του σκοπού τον οποίο επιδιώκει.

24 Όσον αφορά, καταρχάς, το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται το άρθρο 67 του κανονισμού 883/2004, επισημαίνεται ότι το άρθρο αυτό πρέπει να ερμηνεύεται σε συνδυασμό, μεταξύ άλλων, με το άρθρο 68, παράγραφος 1, στοιχείο α', του ως άνω κανονισμού, το οποίο εφαρμόζεται στην περίπτωση που οικογενειακές παροχές προβλέπονται για διαφορετικούς λόγους από τις νομοθεσίες περισσοτέρων του ενός κρατών μελών και το οποίο επιβάλλει την εφαρμογή, σε μια τέτοια περίπτωση, κανόνων προτεραιότητας βάσει των οποίων λαμβάνονται, κατά σειράν, υπόψη τα δικαιώματα που αποκτώνται λόγω της άσκησης μισθωτής ή μη μισθωτής δραστηριότητας, κατόπιν τα δικαιώματα που αποκτώνται λόγω οφειλόμενης σύνταξης και τέλος τα δικαιώματα που αποκτώνται λόγω κατοικίας.

25 Από τη στιγμή που η διάταξη αυτή απαριθμεί διάφορους λόγους για τους οποίους ένα πρόσωπο μπορεί να δικαιούται οικογενειακές παροχές, στους οποίους περιλαμβάνεται και η μισθωτή δραστηριότητα, το άρθρο 67 του κανονισμού 883/2004 δεν μπορεί να θεωρείται ως περιοριζόμενο αποκλειστικώς στον λόγο που ανάγεται σε μια τέτοια δραστηριότητα.

26 Όσον αφορά, εν συνεχεία, τον σκοπό που επιδιώκεται με το άρθρο 67 του κανονισμού 883/2004, επισημαίνεται ότι, θεσπίζοντας τον κανονισμό αυτό, ο νομοθέτης της Ένωσης επιδίωκε μεταξύ άλλων να επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής του σε κατηγορίες προσώπων πέραν των μισθωτών που διέπονταν από τον κανονισμό 1408/71 και ιδίως στα πρόσωπα που δεν ασκούν οικονομική δραστηριότητα, τα οποία δεν κάλυπτε ο κανονισμός 1408/71.

27 Ο σκοπός αυτός προκύπτει εν γένει από την επιλογή του νομοθέτη της Ένωσης να αποσαφηνίσει, στο άρθρο 2, παράγραφος 1, του κανονισμού 883/2004, ότι ο κανονισμός αυτός εφαρμόζεται μεταξύ άλλων στους «υπηκόους κράτους μέλους» που υπάγονται ή είχαν υπαχθεί στη νομοθεσία ενός ή περισσότερων κρατών μελών, ενώ το άρθρο 2, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71 προέβλεπε ότι ο προγενέστερος αυτός κανονισμός ίσχυε για τους «μισθωτούς ή μη μισθωτούς [εργαζομένους]» που υπάγονται ή υπήχθησαν στη νομοθεσία ενός ή περισσοτέρων από τα κράτη μέλη.

28 Έκφραση του εν λόγω σκοπού αποτελεί, στη συγκεκριμένη περίπτωση των οικογενειακών παροχών, η χρήση, στο άρθρο 67 του κανονισμού 883/2004, του όρου «πρόσωπο», εκεί όπου το άρθρο 73 του κανονισμού 1408/71, το οποίο η προαναφερθείσα διάταξη διαδέχθηκε, αναφερόταν στον «μισθωτό». Κατά τον τρόπο αυτό, το άρθρο 67 του κανονισμού 883/2004 αντανακλά τη βούληση του νομοθέτη της Ένωσης να μην περιορίζει πλέον το δικαίωμα σε οικογενειακές παροχές αποκλειστικώς στους μισθωτούς αλλά να επεκτείνει το δικαίωμα αυτό και σε άλλες κατηγορίες προσώπων.

29 Βάσει όλων των στοιχείων αυτών, το άρθρο 67 του κανονισμού 883/2004 πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι δεν απαιτεί να ασκεί ορισμένο πρόσωπο μισθωτή δραστηριότητα στο αρμόδιο κράτος μέλος προκειμένου να είναι επιλέξιμο στο κράτος αυτό για τη χορήγηση οικογενειακών παροχών.

30 Δεύτερον, από το άρθρο 11, παράγραφος 2, του κανονισμού 883/2004, στο οποίο αναφέρεται το αιτούν δικαστήριο με το προδικαστικό ερώτημα, προκύπτει ότι το πρόσωπο το οποίο λαμβάνει παροχή σε χρήμα λόγω ή συνεπεία μισθωτής δραστηριότητας και επομένως παροχή σε χρήμα που στηρίζεται στην άσκηση τέτοιας δραστηριότητας κατά το παρελθόν πρέπει, για τους σκοπούς του καθορισμού της εφαρμοστέας σε αυτό νομοθεσίας, να θεωρείται ότι ασκεί την εν λόγω δραστηριότητα.

31 Πλην όμως από τη σκέψη 25 της παρούσας αποφάσεως προκύπτει ότι το άρθρο 67 του κανονισμού 883/2004 πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι δεν απαιτεί να θεμελιώνεται η αρμοδιότητα κράτους μέλους για ορισμένο πρόσωπο όσον αφορά οικογενειακές παροχές στην άσκηση οποιασδήποτε μισθωτής δραστηριότητας, περιλαμβανομένης της μισθωτής δραστηριότητας που ασκήθηκε κατά το παρελθόν.

32 Συνεπώς, το γεγονός της λήψεως παροχών σε χρήμα οι οποίες εμπίπτουν ενδεχομένως στο άρθρο 11, παράγραφος 2, του κανονισμού 883/2004 δεν επηρεάζει το συμπέρασμα που διατυπώνεται στη σκέψη 29 της παρούσας αποφάσεως.

33 Κατόπιν όλων των ανωτέρω σκέψεων, στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι ο κανονισμός 883/2004, και ιδίως το άρθρο 67 σε συνδυασμό με το άρθρο 11, παράγραφος 2, πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι, σε περίπτωση όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, για να είναι ένα πρόσωπο επιλέξιμο για τη χορήγηση οικογενειακών παροχών στο αρμόδιο κράτος μέλος δεν απαιτείται ούτε να ασκεί το πρόσωπο αυτό μισθωτή δραστηριότητα στο εν λόγω κράτος μέλος ούτε να λαμβάνει από το κράτος μέλος αυτό παροχή σε χρήμα λόγω ή συνεπεία τέτοιας δραστηριότητας.

Επί του δευτέρου ερωτήματος

34 Με το δεύτερο προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν το άρθρο 11, παράγραφος 2, του κανονισμού 883/2004 πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι, κατά το χρονικό σημείο υποβολής της αιτήσεώς του για τη χορήγηση οικογενειακών παροχών, ο ενδιαφερόμενος πρέπει να λαμβάνει πράγματι παροχή σε χρήμα ή να μπορεί να λάβει τέτοια παροχή σε χρήμα.

35 Δεδομένης της απαντήσεως που δόθηκε στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα, παρέλκει η απάντηση στο δεύτερο προδικαστικό ερώτημα του αιτούντος δικαστηρίου.

Επί των δικαστικών εξόδων

36 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τρίτο τμήμα) αποφαίνεται:

Ο κανονισμός (ΕΚ) 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για το συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας, και ιδίως το άρθρο 67 σε συνδυασμό με το άρθρο 11, παράγραφος 2, πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι, σε περίπτωση όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, για να είναι ένα πρόσωπο επιλέξιμο για τη χορήγηση οικογενειακών παροχών στο αρμόδιο κράτος μέλος δεν απαιτείται ούτε να ασκεί το πρόσωπο αυτό μισθωτή δραστηριότητα στο εν λόγω κράτος μέλος ούτε να λαμβάνει από το κράτος μέλος αυτό παροχή σε χρήμα λόγω ή συνεπεία τέτοιας δραστηριότητας.

(υπογραφές)